

جلسه ۱۲۲

دوره هفتم تقنینیه

صورت مشروح

مذاکرات مجلس

(بدون مذاکرات قبل از دستور)

سه شنبه ۱۷ تیر ماه ۱۳۰۹ - ۱۱ صفر المظفر ۱۳۰۹

قیمت اشتراك سالیانه
داخله: ۱۰ تومان
خارجه: ۱۲ تومان
تک شماره: یکقران

مطبعه مجلس

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز سه شنبه هفدهم تیر ماه ۱۳۰۹ (پانزدهم صفر ۱۳۴۹)

فهرست مذاکرات

(۱) تصویب صورت مجلس	(۵) شور ثانی و تصویب لایحه معامله مقبله
(۲) تصویب ۴ فقره مرخصی	(۶) شور اولی و تصویب لایحه اجازه ضرب مسکوک بیکر در خارج
(۳) قرائت طرح راجع بنصب خدیفه آرامنه	(۷) شور اول لایحه قرارداد پستی عمومی کنگره لندن
(۴) طرح و تصویب لایحه واگذاری اراضی برای شهر جدید سندس	(۸) موقه و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس یک ساعت و سه ربع قبل از ظهر بریاست آقای دادگر تشکیل گردید

[۱ - تصویب صورت مجلس]

صورت مجلس سه شنبه ۱۰ تیر ماه را آقای مؤید احمدی (منشی) قرائت نمودند

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست؟ (نمایندگان -
خیر) صورت مجلس تصویب شد
[۲ - تصویب ۴ فقره مرخصی]

رئیس - چند فقره خبر از کمیسیون عرایض و مرخصی
رسیده قرائت میشود :

رئیس - آقای فیروز آبادی
فیروز آبادی - بنده نقداً مخالفت نمیکنم نظر باینکه
ایشان (افسر - بلند تر) سابقاً یک مبلغی از حقوقشان را
آقای آقا زاده سبزواری نماینده محترم بواسطه مسافرت
تخصیص بکار خیر داده اند امیدوارم این دفعه هم بشود

* عین مذاکرات مشروح یکصد و سی و سومین جلسه از دوره هفتم تقنینیه . (مطابق قانون ۸ آذرماه ۱۳۰۵)

دایره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

** اسامی غائبین جلسه گذشته که در ضمن صورت مجلس خوانده شده است :

غائبین با اجازه - آقایان : حیدری - طباطبائی دیر - نجیر فرهند - قراکوزاوا - دکتر سنک - امیر عامری - محمد ولی میرزا - حبیبی - لرستانی - مولوی - اورنگ - تیمورتاش

غائبین بی اجازه - آقایان : میرزا حسنخان وثوق - بوشهری - مسعود - عدل - اعظم زنگنه - حاج میرزا حبیب الله امین - آقا زاده سبزواری - نوام - حاج رحیم آقا - میرزا ابوالفضل - آقا رضا مهدوی - حاج حسین آقا مهدوی - آقا شیخ علی مدرس - حاج حسن آقا ملک دیر آمدگان با اجازه - آقایان : افخمی - افسر - شریعت زاده - بزرک نیا

حالا نشده است چندان مخالفتی ندارم.

رئیس - موافقین با مرخصی آقای زاده قیام فرمایند
(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد.

خبر مرخصی آقای ملک آرائی

آقای ملک آرائی نماینده محترم برای مسافرت قزوین تقاضای چهل روز مرخصی از تاریخ حرکت نموده کمیسیون موافق و خبر آنرا تقدیم میدارد

رئیس - آقای زوار

زوار - موافقم

رئیس - آقای ملک

ملک مدنی - موافقم

رئیس - آقای اعتبار

اعتبار - موافقم

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده اینجا دیگر با آقای ملک آرائی مخالفم.

(ملک آرائی - البته) چرا ؟ بجهت اینکه ایشان مرخصی

میکیرند بدون اینکه هیچ مقدار از آن را معناً تخصیص

بیک کار خیر بدهند ؟ تخصیص بیک مرخصخانه بدهند. تخصیص

بیک عده از فقرا بدهند. این را بنده مخالف هستم. هر چند

که تصدیق میکنم آقا که میروند شاید کمتر از اینجا کار

نکنند بجهت این مملکت. چون کار اینجا و آنجا هر

دو راجع بمملکت است. اما چون مقداری از حقوقشان

را تخصیص بیک مرخصخانه یا کار خیری نداده اند لذا

بنده مخالفم

رئیس - موافقین با مرخصی آقای ملک آرائی قیام

فرمایند.

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد.

خبر مرخصی آقای وثوق

آقای سید مرتضی وثوق نماینده محترم برای مسافرت

قزوین تقاضای چهل روز مرخصی از تاریخ حرکت نموده

کمیسیون با تقاضای ایشان موافقت داشته و اینک خبر

آن را تقدیم میدارد.

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - در این جا هم بسیار مخالفم با

وجودیکه اخلاص هم به آقای وثوق دارم. اما اخلاص

باین تکمیل میشود که یک مقداری از حقوقشان را با

تمامش را رسماً تخصیص بدهند بیک کار خیر. حالا که

نداده اند همان نظری که در آن قضیه داشتم در اینجا

هم دارم و مخالفم.

بعضی از نمایندگان - رأی.

رئیس - موافقین با مرخصی آقای وثوق قیام فرمایند.

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد.

خبر مرخصی آقای کلالی

آقای امیر تیمور کلالی نماینده محترم بواسطه لزوم مسافرت

تقاضای سه ماه مرخصی از تاریخ حرکت نموده اند کمیسیون

با تقاضای ایشان موافق اینک خبر آن را تقدیم میدارد

رئیس - آقای زوار

زوار - موافقم.

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - موافقم

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده این جا دیگر کاملاً مخالفم (خنده)

هر چند که میدانم مخالفت بنده هیچ فرق نمیکند و حشت

نداشته باشید بلکه مخالفت بنده تقویت میکند در مقصود

رئیس - بکمیسیون مبتکرات اجازه میشود

[۴ - طرح و تصویب لایحه واگذاری اراضی

برای ساختمان شهر جدید سلماس]

رئیس - لایحه دولت راجع به اجازه واگذاری اراضی

برای ساختمان شهر جدید سلماس قرائت میشود

لایحه دولت

ساحت محترم مجلس شورای ملی

چون شهر سلماس از اثر زلزله ای که هنوز دو سه

درد بکلی خراب شده و از تجدید بنادر محلی شهر

خرابید احتیاج لازم است در نظر گرفته شده است بی

میلیون گز مربع از اراضی قریه اهرنجان خالصه که

محل آن برای شهر جدید از هر جهت مناسب است به

بندیه سلماس واگذار شود که هر چه زودتر برای بنای

شهر طراحی شده شروع بعمل نمایند لهذا ماده واحده

ذیل را با قید فوریت تقدیم میدارد بملاحظه اینکه

تأ فصل مقتضی است بهند ساختمانها شروع شود

در زمستان باز ماندگان سکنه دچار زحمت نباشند تقاضای

تصویب آنرا بقید دو فوریت مینمایند.

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود بی

میلیون گز مربع از اراضی قریه اهرنجان خالصه را

برای ساختمان شهر جدید بیلدیه سلماس واگذار نماید

رئیس - فوریت مطرح است. آقای زوار.

زوار - موافقم.

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده با اصل این قضیه مخالفت ندارم

مخالفت من در این است که میل دارم بنای این شهری

که میشود در یک مکانی بشود که از همه حیث بی نقص

و بی عیب باشد. اینجا اسم برده شده اراضی خالصه می

خواستم تذکر بدهم که بعضی اراضی است که بعنوان

خالصگی است اما صاحب معین و نقدی ندارد ولی فردا که

شما مخالفم بجهت اینکه اولاً آقا بحمدالله محتاج نیستند.

ثانیاً سه ماه مرخصی می خواهند و مقصد تو من از مال

این مردم خدمتشان داده میشود در صورتیکه هیچ مقدار

از این مبلغ را بیک کار خیری رسماً تخصیص نمیدهند.

باین جهت بنده کاملاً مخالفم.

رئیس - رأی میگیریم. آقایان موافقین با این خبر

قیام فرمایند. (اکثر قیام نمودند) تصویب شد.

[۳ - قرائت طرح راجع به نصب خلیفه آرامنه]

رئیس - طرحی از طرف جمعی از آقایان رسیده

قرائت میشود.

طرح قانونی

نظر باینکه کمیته امور مملکتی در این عصر ترقی

ایران تحت قوانین قرار گرفته تکالیف افراد واجتماعات

ملی بموجب قانون معین و مشخص میگردد امضا کنندگان

ذیل در نظر گرفته ایم ترتیب نصب خلفای آرامنه ایران

را که مبنی بر عملیات مرسومه قرون عدیده میباشد

بصورت طرح در آورده تقدیم مجلس شورای ملی بنمائیم

تا پس از تصویب دارای قوه قانونی باشد.

ماده واحده - مطابق معمول آرامنه ایران دارای

دو حوزه خلافت مذهبی خواهند بود آرامنه هر یک

از دو حوزه بقسمی که مرسوم است خلیفه از بین خلفای

مذهبی خود انتخاب و نصب ایشان را از مقام خلافت

عظمی مقیم اوج کلیسا (اچ میاترین) و یا جانشین

خلافت عظمی درخواست خواهند نمود خلیفه اعظم یا

جانشین ایشان قبل از تصویب شخصی که انتخاب شده

است موافقت دولت ایران را نسبت باعزام ایشان استفسار

خواهد کرد در صورت حصول موافقت دولت ایران

حکم نصب خلیفه مزبور از طرف خلافت عظمی یا

جانشین ایشان صادر خواهد گردید و پس از ورود به

ایران برای خلیفه منصوب فرمان شاهنشاهی شرف صدور

خواهد یافت

اینجا شهر شد صاحبان او بداد و فریاد و جزع و فرح در میآیند که این ملک شخصی ما بوده و در فلان عهد غصب شده میخواستم همینقدر تذکر بدهم که بلدیة متوجه این قضیه باشد ملکی را که می خواهد بنای یک شهری بکند که امروز شاید هزار تومان هم ارزش ندارد فردا که شهر شد شاید یک میلیون قیمت پیدا کند و به اسطه یکهزار تومان مال غیر یک میلیون ضرر بملت نرود باشند و آنگاه در اراضی غیر جاب نداده باشند خواستم یک توجهی ب بین مسئله بکنم که اگر این ملک که می خواهند بنا بسازند مالک معینی دارد تا بنا در آنجا ساخته نشده و مالکش حاضر است یک قیمت نزل آنجا را بفرشد اول بخرد و بعد بنای شهر در آنجا بکنند و الا ممکن میشود امروز مالک ساکت باشد ولی بعد که بنای شهر شد میگوید این ملک من است. این هم قبالت و نوشته من در فلان عهد غصب کرده اند و یک اشکال و زحمت بزرگی بجهت مردم و دولت تولید خواهد شد. بین ملاحظه بنده خواستم تذکر بدهم که قبلاً این ملاحظات را بکنند.

رئیس - آقای زوار

زوار - خیلی خوشوقت هستم که نماینده محتره وضعیت رقت آور سلماس را بخاطر آوردند و مخالفتی نفرمودند و بنده از این نقطه نظر از طرف خود بلکه از طرف عموم نمایندگان محترم آذربایجان از آقا تشکر میکنم. وضعیت سلماس بقدری رقت آور است که حقیقتاً از نقطه نظر قنوت و اسلامیت اگر امروز خانه بنده را بخواهند حاضر بفروشم و بانها بدهم در سلماس دیگر چیزی باقی نمانده البته دولتی هم که در رأس کار است طرف اطمینان مجلس شورای ملی است این اندازه ملاحظه خواهند کرد که حق دیگری را بطور اجبار (که) اینکه تاکنون نکرده) از صاحبش نگرفته و بدیگران نخواهد داد. از این نظر بنده به آقا اطمینان میدهم که مقصود آقا کاملاً حاصل است...

یکی از نمایندگان - اراضی خالصه است.

زوار - اراضی خالصه است همان را عرض میکنم.

اراضی خالصه است اع از خالصه یادولتی ارفاق...
همه نمایندگان...

آقاسید یعقوب - مجلس رأی نمیدهد مال مرده را بدیگران بدهند.

زوار - ارفاق برای سلماس برای عموم مملکت ایران لازم است. و البته مجلس هم نظر با اعتمادی که بدوات دارد. لایحه که دوات آورده البته تا ما نفهمیم رأی نخواهد داد. دوات هم یک لایحه نخواهد آورد که بعضی املاکی که خالصه و مالک آن دیگران باشند به سلماس بدهد. خطر مبارک آقا را اطمینان میدهم جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

رئیس - موافقین با فوریت قیام فرمایند.

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده واحده مطرح است.

(بشرح ذیل قرائت شد)

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود یک میلیون گرم مرع از اراضی قریه اهر بجان خالصه را برای ساختمان شهر جدید بلدیة سلماس واگذار نماید.

رئیس - آقای روحی

روحی - موافقم

رئیس - آقای اعتبار

اعتبار - البته اصل و موضوع لایحه نهایت موافقت را دارد فقط خواستم سؤال کنم این که مینویسند در جرایم بزرگ آثار زلزله ادا دارد. این یک میلیون و نیم اراضی که دولت در نظر گرفته این با نظر مهندسین و متخصصین معین شده و انتخاب شده و موقعیتش طوری است که دیگر زلزله در آنجا جریان پیدا نکند یا نه؟

رئیس - آقای روحی

پول عمومی است این اراضی هم اراضی عمومی است و مصارف هم اگر داشته باشد برای عموم است اهالی که در آنجا سکنی میکنند سکنایشان بجه عنوان است بعنوان مالکیت آن زمین است؛ اگر این جور است بنده کاملاً موافقم و الا اگر بنا بشد بدست بلدیة بیفقد و مالک این اراضی هم بلدیة باشد... بینی و بین الله آقای امیر اعلم هم که الان متوجه شدن شدم خیلی زحمت کشیده زحمت هیئت شیر و خورشید و مؤسسه شیر و خورشید سرخ هم در آنجا بوده پس فردا اهالی بیچاره بدبخت فلک زده که زلزله هم آنها را زبرد و رو کرده است یک زلزله بزرگی از بلدیة سرشن بیاید و زمین را بعنوان مالکیت قائل شود بنده عقیده ام این است که نماینده توجه دارند بر اینکه باید آقای معاون محتره توضیح بدهند که آیا این اراضی را باهالی سلماس بلدیة بعنوان ملکیت منتقل میکنند و میدهد یا نه در دست بلدیة است و بهر کس که میل دارد میدهد ترتیبش را بنده نمیدانم بفرمائید ترتیبش چیست؟

رئیس - آقای شریعت زاده

شریعت زاده - بنده تصور میکنم که از دقت در متن لایحه مقتضی بود که آقا این استفسار را لازم ندانند زیرا که دولت اراضی را برای بنای شهر تسلیم بلدیة میکند و از این لایحه مستفاد میشود که از بلدیة پولی بگیرد بنابر این چون بلدیة وجودش در نتیجه انتخاب نمایندگان است و نمایندگان شهر بمنزله خود آنها هستند البته هر ترتیبی که مقتضی باشد و مصالح عمومی اهالی شهر اقتضا کند داده خواهد شد و هیچ نوع دایلی وجود ندارد که ما در این زمینه بخواهیم تعیین تکلیفی بکنیم که روابط بین بلدیة و اهالی چه خواهد بود

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - پیشنهادات قرائت میشود:

پیشنهاد آقای فهیمی

بنده پیشنهاد میکنم که در آخر ماده اضافه شود که

روحی - عرض میکنم البته تمام اطلاعاتی که لازم بود از مهندسین اخذ شود کاملاً در این موضوع گرفته شده و یک زمینی را انتخاب کرده اند که کاملاً از منطقه زلزله دور است و هیچوقت امیدواریم در آتیه آسیبی متوجه آنجا نشود. و البته آنچه که توانسته اند در اطراف این موضوع دقت کرده اند و با اطمینانی که ما بدوات داریم تصور میکنم نظریات آقایان تأمین شده باشد

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - آقای شریعت زاده

شریعت زاده - موافقم

آقاسید یعقوب - مخالفم

رئیس - بفرمائید

آقاسید یعقوب - چون آقای معاون محتره تشریف

دارند خواستم بفهمم این جا مجلس شورای ملی با آن عواطفی که دولت نسبت باهالی سلماس داشته و مجلس شورای ملی با یک شوق و شعفی این را میدهد. ما میدانیم بلدیة که آنجا تشکیل میشود آیا این اراضی را بطور نسبت ب مردم رفتار خواهد کرد؟ الان مثلاً شاه ما زحمت کشیده توجه کرده اهالی مملکت هم توجه کرده اند یک پولی جمع کرده اند برای اعانه اهالی سلماس مجلس شورای ملی هم بواسطه پیشنهاد کردن دولت یک میلیون زمین میدهد. بعد که بلدیة در آنجا تشکیل میشود این اراضی را چه جور ب مردم میدهد به ملکیت واگذار میکند ب مردم؟ بنده بطور رأی بدهم؟ بنده باین عقیده رأی میدهم که این اراضی را باید بلدیة تقسیم کند یک هیئت مشخصه در آنجا باشند تقسیم کنند به ملکیت که برای آنها باشد نه اینکه یک پولی حالا ما بدهیم بطور اعانه دولت میدهد بنده خیلی خوشوقتیم که یک روح عواطفی در ملت پیدا شده بواسطه توجه مبادی ما از همه جا صدا بلند میشود همه ملت موافقت میکند الان پول و اراضی را میدهند فردا بلدیة می نشیند میگوید این

بین اهالی مطابق نقشه که بتصویب دولت میرسد بملکیت تقسیم نمایند

رئیس - (خطاب آقای فهیمی) اینجا بیائید

فهیمی - (بشت کرسی نطق) ایراد آقای آقا سید یعقوب کاملاً وارد است و فرمایشات آقای شریعت زاده هم صحیح شاید مقصود همه هم همین باشد ولی از روی قانون همچو چیزی مستفاد نمیشود. اراضی را ببلدیه واگذار میکنند. قوانین دیگری هم دارد که اراضی که مالک معینی ندارد ببلدیه میتواند بفروشد و بمصرف بلدیه برساند این ماده مشمول آن قانون پیش است. بتواند تقسیم هم بکند مشمول این نخواهد بود برای اینکه چون دولت برای این مقصود میدهد اراضی را که نقشه شهر را بکشند و مطابق یک ترتیب مخصوص به نسبت استحقاق اشخاص به آنها مجاناً بدهند که خودشان برونند بنا کنند این موضوع البته بایستی در قانون ذکر شود والا بعد ممکن است اسباب سوء تفاهم شود و یک زحمتی برای اهالی تولید شود. منظور دولت هم البته تسهیل و آسایش است چه فرق میکند این است که منظور بنده از این پیشنهاد این است که مطابق نقشه که خواهد کشید و دولت تصویب بکند اراضی را بین اهالی مجاناً تقسیم بکنند.

معاون وزارت مالیه - (آقای بهرامی) این اختیار را بلدیه محل دارد و هر گاه میتواند بکند و البته احتیاجات محل را در نظر میگیرد. دولت یک میلیون گز اراضی را تفویض میکند بآنها و آنها می بینند احتیاجات و مقتضیات محل را و تقسیم میکنند بین آنها

رئیس - بالاخره پیشنهاد را قبول میکنید یا خیر؟

معاون وزارت مالیه - خیر

رئیس - آقایانیکه پیشنهاد آقای فهیمی را قابل توجه میدانند قیام فرمایند.

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه شد. پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب:

پیشنهاد می کنم در ماده واحده اضافه شود بعنوان ملکیت آقا سید یعقوب - تأمین شد مراد بنده.

رئیس - رأی میگیریم بماده واحده با افزایش پیشنهاد

آقای فهیمی

چند نفر از نمایندگان - استدعا میکنیم يك دفعه دیگر قرائت شود

(پیشنهاد آقای فهیمی ثانیاً خوانده شد)

فهیمی - ضمیمه ماده بخوانید

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود يك میلیون گز مربع از اراضی قریه اهر نجان خالصه را برای ساختمان شهر جدید ببلدیه سلماس واگذار نماید که بین اهالی مطابق نقشه که بتصویب دولت میرسد بملکیت تقسیم نماید

آقا سید یعقوب - مجانی بود آقا

شریعت زاده - نبود

رئیس - مجانی نداشت آقا. باید رأی بگیریم موافقین

ورقه سفید خواهند داد (شریعت زاده - صحیح است)

(اخذ آراء شروع شد)

(همه بین نمایندگان - صدای زنگ)

افسر - سوء تفاهم شده استدعا داریم بخوانند و الا ما میدانیم چه جور رأی بدهیم نفهمیدیم پیشنهاد آقای فهیمی مجانی بود یا خیر؟

فهیمی - بالاخره مجانی شد؟

کازرونی - مقصودشان مجانی است.

رئیس - خیر مجانی نداشت.

(همه نمایندگان - زنگ رئیس - دعوت بسکوت)

چند نفر از نمایندگان - استدعا میکنیم يك بار دیگر بفرمائید قرائت شود ما بفهمیم.

افسر - برای بنده تنها نیست برای همه ما ها سوء تفاهم شده است

رفیع - رأی اعلام شده است و نمیشود.

رئیس - یکبار دیگر متن عبارت را برای آقایان قرائت بفرمایند ولی قبلاً بایستی توجه میفرمودید که در چنین رأی محتاج به دو مرتبه خواندن نشویم. عین ماده قرائت میشود با پیشنهادی که ضمیمه آن است و رأی هم اگر داده شده است عیبی ندارد تصرفی در رأی نمیکند و برای این است که رأی میخواهند بدهند به مدلول عبارت آگاه شده باشند.

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود يك میلیون گز از اراضی قریه اهر نجان خالصه را برای ساختمان شیر جدید سلماس واگذار نمایند که بین اهالی مطابق نقشه که بتصویب دولت میرسد بملکیت تقسیم نمایند

بعضی از نمایندگان - مجانی مجانی

رئیس - مجانی ندارد پیشنهاد ایشان

(اخذ و استخراج آراء بعمد آمده ۸۶ ورقه سفید

تعداد شد)

رئیس - عده حاضرین ۹۳ بکثرت ۸۶ رأی

تصویب شد

۲ - شور دوم و تصویب لایحه معامله متقابل

رئیس - خبر کمیسیون اقتصاد ملی راجع بشور ثانی

لایحه معامله متقابل رسیده است قرائت میشود

خبر کمیسیون اقتصاد ملی:

کمیسیون اقتصاد ملی برای شور ثانی لایحه نمره ۳۰۸۳ تشکیل و عین خبر تقدیمی شور اول خود را تأیید و برای تصویب تقدیم میدارد

رئیس - ماده اول لایحه قرائت میشود:

ماده اول - پس از انقضای مدت عهده تجارتنی و گمرکی موجوده انعقاد عهده نامه یا قرار داد تجارتنی و گمرکی منفرداً ممنوع بوده وسائل مربوطه بگمرک و تجارت حتماً باید در يك عهده نامه یا قرار داد برای مدت واحد تنظیم شود

رئیس - آقای فیروز آبادی (نبودند) آقای دشتی

دشتی - موافقم.

رئیس - مخالفی نیست؟ (خیر) موافقین با ماده اول

قیه فرمایند

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده دوم قرائت میشود:

ماده دوم - باممالکی که دولت ایران عهده معامله تجارتنی ندارد تجارت ایران چه از حیث شرایط ورود و صدور اجناس و چه از حیث واسطه ها و عمل معاملات و بایقوت تبدیل و خروج وجوه حاصله از فروش واردات تجارتنی پس معامله متقابل خواهد بود.

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - موافقم

اسامی رأی دهندگان - آذین - مصباح فطمی - دستانی - حاج آقا حسین رهبری - ازادی - آقا سید محمد تقی طباطبائی - حاج میرزا محمد علی میرزا دولتخواهی - دشتی - اسکندری - افسر - اعتبار - فرشی - مصدق چه شاهی - مؤید احمدی - مائده نای - روار - ملک زاده - خدای - کارزوری - آقا سید یعقوب - آیت الله زاده شیدا ازی - صادقی - بنکدار - آقا سید مرتضی و شوق - حاج سید محمود - کیانوری - مدت زارانی - قاضی نوربی - احتشام زاده - اقبال - نجیر فرزند - نجومی - دکتر آقایی - بزرگ نای - فهیمی - حکمت - آقا سید اکرم یردی - پادشاهی - ذوالقدر - حسنعلی میرزا دولتخواهی - صالحی - دهستانی - ضیاء - آشتیانی - جلایی - اسعد - رحیم زاده - محمد آخوند - میرزا یانس - افخمی - ایلیجانی - رفیع - عراقی - بیات - آصف - جشدی - مهر از - پالیزی - مولوی - عباس میرزا - دیوان بیکی - ناصری - شریعت زاده - روحی - امیر تیمور کبکسرو شاهرخ - حاج علی اکبر امین - ساکنیان - امیر اعلم - فولادوند - نور محسن - مسعودی - لاریجانی - اسدی - شریفی - مفتی - بیات مارکو - کفانی - هزار جریبی - شهداد - خواجوی - موفر - طاهری - فتوحی - طباطبائی و کیلی

رئیس - مخالفی ندارد؟ (خیر) آقای طاهری هم موافقت؟

طاهری - بلی

رئیس - موافقین با ماده دوم قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد. ماده سوم قرائت میشود:

ماده سوم - اینقانون پس از تنظیم نظامنامه اجراییه که باید بتصویب هیئت دولت برسد مجری خواهد شد

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - اینجا خواستم از آقای وزیر محترم

خارجه سؤال کنم در این ماده که نوشته شده است این قانون بعد از تنظیم نظامنامه اجرا میشود خود آقای وزیر

امور خارجیه که اقتصاد هم در دست ایشان است کاملاً از وضع اقتصادی ما مستحضرند و کاملاً نافع بودن این

قانون را بحال اقتصاد مملکت در نظر دارند خواستم از ایشان استفسار کنم که در نظامنامه سرعتی، توجهی شده

است که زودتر این نظامنامه نوشته شود که حقیقتاً يك قدمی ما نسبت به واردات و صادراتمان برداشته باشیم

و همانطوری هم که امروز آقای طلوع اظهار کردند غرض مخالفت نبود خیلی هم اسباب توجه شد نظرتان هست

طلوع دعوايش این بود که نظامنامه زودتر نوشته شود دعوايش این بود برای آن فشاری که در ولایات شمالی

ما هست زودتر این قانون عملی بشود خواستم به بینم نسبت به نظامنامه امر داده اند اقداماتی شده است که

زودتر این عملی بشود که حقیقتاً يك قدمی برداریم و اگر هم نشده است یقین دارم (چون این خیلی مهم است)

نسبت با اجرای این قانون توجه کرده اند و زودتر اقدام خواهند فرمود

وزیر امور خارجیه - بنده میتوانم اطمینان بدهم به آقایان محترم که باسرع مایمکن نظامنامه تهیه خواهد شد

رئیس - موافقین با ماده سوم قیام فرمایند (اکثر

قیام نمودند) تصویب شد. مذاکره در کلیات است. مخالفی نیست؟

نمایندگان - خیر

رئیس - موافقین با این لایحه قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد

[۶ - شور ثانی و تصویب لایحه اجازه ضرب

مسكوك نیکل در خارجه]

رئیس - خبر کمیسیون قوانین مالیه راجع بضر

نیکل در خارجه شور ثانی قرائت میشود:

خبر کمیسیون

کمیسیون قوانین مالیه لایحه نمره ۹۲۹ دولت را راجع با اجازه ضرب نیکل در خارجه برای شور ثانی مطرح

نموده و چون در موقع شور اول پیشنهادی نرسیده بود لذا کمیسیون عین خبر سابق را تأیید نموده و اینک خبر

آنها تقدیم مینماید:

رئیس - ماده واحده قرائت میشود.

ماده واحده - دولت مجاز است که معادل هفتصد و پنجاه هزار ریال مسكوك نیکل استثناء در خارجه

ضرب نماید

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده در شور اول هم عرض کردم باز هم مجدداً عرض میکنم که عقیده ندارم ماسكوكاتمان

در خارجه چه یکشاهی چه يك میلیارد تهیه شود و سکه شود بنده عقیده دارم که مسكوكات ما حتی نمبر

ما حتی هر چیزی که امکان پذیر باشد که در این مملکت تهیه شود چاپ شود باید در خود این مملکت بشود

اگر چه بخوبی آنجا نشود اگر چه به قشنگی و نظافت آنجا نشود اگر چه به ارزانی آنجا هم نشود چرا بجهت

اینکه در مملکت خودمان است و باعث ترقی اقتصادی و هم حفظ حیثیات مملکتی میباشد و این نمیشود که

بتوسط بعضی متخصصین باشد آنهام بزودی و اگر يك ساعت هم دیر کنیم و تأخیر کنیم عندالله یا عندالوجدان

یا هر کس هر چه میدانند مسئول هستیم ما از هر جهت عقابیم و بکار بایستی جاو بیفتیم نه بحرف

کفیل وزارت اقتصاد ملي (آقای فروغی) - در آن قسمتی که آقای فیروز آبادی راجع بکار بنده توجه

فرمودند و اظهاراتی فرمودند بنده دیگر لازم نمیدانم عرضی را که سابق کرده ام تکرار کنم البته نیت ایشان

خیلی صحیح است و میخواهند تأکید بفرمایند سکه کارها زودتر باید انجام بگیرد - بنده هم تصدیق دارم

بنده عرض میکنم بقدری که در قوه ما هست تسریع میکنیم کار هم کرده ایم و اگر تاکنون در ظرف این

مدت قبیل آقای کاری ملاحظه فرموده اند نه از جهت این بوده است که کاری نشده است خیر هرطور که

آز روز هم بر سبیل مثل عرض کردم ملاحظه بفرمایید کسی که گنده میکارند و میخواهند حاصل بردارند در

تمة مدت زمستان هیچ اثری از وجود گنده کاری او ظاهر نیست و میشود باو گفت که شما هیچ کار نکرده اید

(صحیح است) خوب او چه بلانند؟ کاری نمیتواند بکند غیر از اینکه باید گنده و زیر خاک باشد و برسد

بموقعی که سبز شود و برسد جز این نمیشود کاری کرد معدن را هیچکس نگفته است که در ایران معدن نیست

بنده اینجا با فاضلینان میدهم آنکه در زیر خاک های ایران معدن بسیار و فراوان است این را مضمئن باشید

هیچکس هم نگفته است که معدن نمکن نیست استخراج شود هیچ مانعی ندارد که استخراج بشود فقط چیزی

که لازم است اسباب فراهم آوردن و مطالعه کردن است مطالعه کردن که چه معاذنی هست. اصلاً از بنده

يك وقتی در روزنامه سؤالی کردند بطور مصاحبه همین را عرض کردم. يك علم اجمالی داریم

يك علم تفصیلی داریم. علم اجمالی برای کار کردن کافی نیست آقا مخصوصاً در این کارهای اقتصادی بالاخص

در کارهای اقتصادی که معلومات اختصاصی خارجی لازم

هرکاری ولو ضرب سکه که باشد از خارجه بخواهیم بنده میدانم آنجا قشنگ تر تهیه میکند اما این قشنگی

که بدست خودمان انجام نشود فایده ندارد اگر بنا باشد هر کاری را دیگران بکنند حتی پول سیه ما را هم دیگران

سکه کنند و بیاورند نمیشود. ما هم آخر باید کار یاد بگیریم معادن ما استخراج نمیشود مگر بوسیله کار

یادگرفتن بعضیها میگویند معادن نداریم بعضیها میگویند نمیشود و مجال می شمارند در صورتیکه کاملاً ممکن است

در ایجاد کارخانجات هم عرض کنم که البته آقای فروغی لطف فرمودند و آن جلسه فرمودند که این کار شوخی

نیست يك دکان ثانوی نیست و بین زودی نمیشود که خیال کردید بنده عرض میکنم فوراً این کارخانه باید

ساخته شود و قندش ساخته شده و به بنده لطف شود این عرض را نکرده عرض میکنم این کارها را باید

لااقل مقدماتش فکرس صحبتش ایجاد و وسایش بنده از امکان بشور الان تقریباً بیست سال است سی سال است

۲۵ سال است همش گفتگوی ایجاد کارخانجات و استخراج معادن است در این مملکت محمدالله یکیش نشده

و همش حرف شده است حالا بودجه مان که بمحمدالله مقتضی است بنده عقیده دارم که این سکه که میخواهیم

در خارجه بزیم اگر روی چرم و مس و سنگ بزیم و در مملکت خودمان باشد بهتر از این است که در خارجه

يك مبلغی بدهیم سکه بکنند وارد مملکت ما بکنند که هم پولمان رفته باشد وهم خودمان چیز یاد نگرفته باشیم

و هم در واقع اطمنه به اعتبار و موس سکه خودمان در خارجه بخورد بنده این ترتیبات را عقیده ندارم به عقیده بنده

هر کاری باید در مملکت خودمان بشود اگر چه بد بشود اگر چه دست باشد باید شروع هم در مملکت خودمان باشد خاتمه این هم در مملکت خودمان باشد

اگر گران تر هم تمام بشود باید در اینجا تهیه شود ما باید کارها را خودمان بکنیم معادن را خودمان استخراج کنیم و اگر متخصص لازم است بیاوریم سکه خودمان

بزنیم معادن و کارخانجات را خودمان بسازیم اگر چه

دارد. علم اجماع را بنده میدانم در ایران معدن آهن هست. معدن ذغال سنگ هم هست معدن مس هم هست خیل چیز های دیگر هم هست اما این علم اجمالی بنده کافی نیست برای اینکه اقدام کنیم فوراً پول خرج کنیم (پول این ملت را) برای اینکه معدن استخراج کنیم شاید بعد از اینکه چندین صد هزار تومان و چندین میلیون پول این مملکت را تلف کردیم چیزی بدست نیاید یا معلوم شد که حالا این جا مصلحت نبوده و جای دیگر مصلحت بوده که کار بشود و استخراج بشود یا معلوم شود که اصلاً اینجا معدن نبوده است. این است که اقدام باین کارها مطالعه لازم دارد (صحیح است) با همان متخصصینی که فرمودید البته اقدام با استخدام آن متخصصین هم کرده ایم و عنقریب هم لایحه اجازه استخدام آنها را بمجلس شورای ملی خواهیم آورد و ملاحظه خواهید فرمود و مقدماتی که برای این کار لازم است فراهم میکنیم و مشغولش میشویم و ملاحظه خواهید فرمود اما عرض میکنم در ظرف دو سه سه ماه ششمه بلکه یکسال هم نتیجه نخواهد رسید (صحیح است) آقا یک فرمایش خیلی خوبی فرمودند که خیلی مختصر ارزش گذاشتند و بنده می خواهم این جا تأیید و تأکید کنم و آن اینست که فرمودند نتیجه از امور اقتصادی بلکه در همه امور از کار کردن حاصل میشود این یک حرف خیلی بزرگی است ولی بنده میخواهم اضافه بکنم که کار کردن کی؟ کار کردن همه. همه باید کار کنند بنده اینجا صراحتاً عرض میکنم اگر شما تصور بفرمائید که دولت همینقدر که یک وزارت اقتصاد ملی درست کرد و تشکیل داد و در دست هزار تومان هم بودجه برایش معین کرد اقتصادیات مملکت درست میشود. نیست اینطور مردم هم باید کار کنند (صحیح است) بالخصوص مرده باید کار کنند منتهی وزارت اقتصاد ملی یک رشته بزرگی از کارش این خواهد بود که بمردم راهنمایی و مساعدت بکند و تسهیلات از برای آنها فراهم کند البته این قسمت ها را باید بکند ولی اساساً کار را باید مردم بکنند

حالا آمدیم بر سر کار این لایحه یک چیز خیلی مختصری است ملاحظه بفرمائید یک دولتی که در صدد این برآمده که پول این مملکت را که نقره بود طلا کند و درصد این برآمده است که اسکناس دولت را خودش بدست خودش بگیرد و حق و اختیارش را دارا بشود و اسباب فراهم میکند و اگر اطلاع داشته باشید مأمور معین کرده ایم از برای اینکه ضرابخانه مان را تکمیل کنیم و اسباب ضرب مسکوک طلا و نقره وارد کنیم. چون ما هم پول طلا خواهیم داشت هم پول نقره لازم خواهیم داشت هم نیکل لازم داریم طلا را که خودمان سکه خواهیم کرد نقره را هم خودمان سکه خواهیم کرد اسبابش را هم داریم و بقیه آن را هم تکمیل میکنیم و وارد میکنیم و آن چیزی که فرمودید نموس مملکت خواهد بود آن پول طلا است و سکه طلای ما خواهد بود که نموس مملکت ما است بعد هم سکه نقره در درجه آخر سکه نیکل است که هیچوقت بناموس ما ضرری نمیرساند سکه نیکل یک پول مختصری است که برای حوائج مختصر لازم است (روحی - تسهیل معاملات) مثلاً میخواهند بخرند نمک و خیار بخرند میروند و مصرف میکنند اینجا هم خود دولت ملاحظه کرده است با اینکه سکه نیکل اهمیتی ندارد و حیثیت و اعتباری در آن منجوز نیست از آنطرف هم بنابر معنومات فنی که برای ما حاصل شده سکه کردن این مقدار مختصر نیکل در خارجه خیلی بصرفه مقرون تر است تا اینکه ما بخواهیم دستگاه سکه کردن نیکل را که خیلی خرج دارد و خیلی زیاد است و نمی آرزو یک خرجی تحمیل بر این مملکت بکنیم و در اینجا سکه کنیم و اسبابش را وارد کنیم. امروز این مقدار نیکل را سکه میکنیم بلکه شاید تا ده سال تا بیست سال دیگر هم محتاج بسکه کردن نیکل نباشیم ولی حالا اگر بیائیم و دستگاه سکه کردن نیکل را بیاوریم و یک مقدار پول این مملکت را مصرف کنیم مقرون بصرفه نیست و اگر بمصرف لازم تری برسد بهتر است تا باین کار بزنیم. راست است که کار در مملکت خودمان باید حتی الامکان بشود

همه کارمان در این جا بشود بهتر است اما در عین حال این قاعده اقتصادی هم در بین است که صرفه را هم همیشه باید منظور داشت
رئیس - آقای فحیمی
فحیمی - (در محل خود) بنده از آقای ...
رئیس - آقا این جا بیائید برای تند نویسیها متعسر است.

فحیمی - (پشت کرسی نطق) بنده از آقای وزیر اقتصاد ملی توضیح این قسمت را می خواستم که اعتباری که برای مصارف این کار در نظر گرفته اند از چه محل و بجه ترتیب تأدیه خواهد شد. زیرا که این پول نیکل را لابد پول نیکل جدید سکه خواهند کرد برای ریل که در آتیه رایج خواهد بود نه برای پول نیکل معمولی این جا میزان را از هفتصد و پنجاه هزار تومان گرفته اند ترتیب این پول و محل تأدیه این وجه را چه قسم در نظر گرفته اند بفرمائید.
کفیل وزارت اقتصاد ملی - چون امور وزارت مالیه بر عهده بنده نیست داخل در این جزئیات نمی توانم بشود البته وزارت مالیه یک محل هائی برای این مسئله فراهم می کند و این ترتیبی را بعد در نظر گرفته است و اعتبارات وزارت مالیه و سایر وزارتخانه ها را هم در نظر تأدیه خواهد کرد اشکالی ندارد

رئیس - آقای روحی

روحی - بنده باین لایحه مخالفتی ندارم فقط میخواهم از آقای وزیر اقتصاد ملی سؤال کنم که ما در نظر داریم پول مملکت را تغییر بدهیم و طلا کنیم در این موقع این مقدار سکه کردن برای چیست؟ شاید تا شش ماه هفت ماه دیگر ما موفق بشویم با آن قانونی که هست اساساً پول مملکت را تغییر بدهیم آنوقت این پول زائد است توجه بفرمائید آقای وزیر اقتصاد ملی. عرض بنده این بود که این نیکل از کجا فراهم و خریداری میشود؟ و بچه ماخذ دولت

می خورد؟ در کجا ضرب می کنند؟ و تفاوت حاصل از این چه میشود؟ تکلیف این پولی که الان در دست مرده هست و هیچ قیمت ندارد چیست؟ مس نیست که قیمت داشته باشد نیکل است و هیچ نوع ذوب نمیشود و قابل استعمال نیست و بهیچ مصرف دیگری نمیرسد. بعلاوه این پولی را که باین کمیاتی میدهند این کمیاتی که برای دولت میخواهند نیکل ضرب کنند یا نیکل از او می خرند و بعد پول میدهند این که هفتصد و پنجاه هزار تومان ارزش ندارد قیمت این نیست ارزش این نیکل این نیست بقیه این کجا میرود؟ جزء صرفه جوئی مملکت میرود؟ پولش از کجا است؟ و در کجا ضرب میکنند؟ نیکلش را از کجا میخرند؟ بچه ماخذ می فروشند؟ فائده دولت از این محل چیست؟ یک مشت پول بی نتیجه است دست مرده برای چه لازم است در آتیه تردید می کند که میخواهد بیوشن را عوض کنیم و روی یک مقیاس دیگر بیوریم که اصلاً شاید محتاج پول نیکل نباشیم.

کفیل وزارت اقتصاد ملی - این جا یک تشبیهی شده است برای آقا از این که در لایحه نوشته شده است معدن هفتصد و پنجاه هزار تومان پول نیکل چهارده میلیاردی است بزرگ تصور فرمودند این پولی که الان هست در این است و این پولی که صد میلیاردی است آن هست میخواهیم سکه بزنیم خیر اینطور نیست عرض کرده هیچ محتاج نیست پولی را که ما در نظر داریم اساساً پول نیکل است و یک مقدار پول نقره لازم داریم برای اینکه در معاملات دست مرده باشد و چون پول نقره را هم بزنیم که در کجای بزنیم این هم از آن خواهد بود و باز هم محتاج هستیم پول بخورده و دستمالی بکشیم و صد دیسار و آرا بهترین وجوهش را دیده ایم نیکل بزنند اینها الان هست الان پول ما نقره است پول ما که نیکل نیست پول نیکل فقط یک مستمسکی است برای معاملات خیلی کوچکی که مرده معطل نمائند (روحی - تسهیل معاملات است) در قانون اقتصاد و علم ثروت این مسئله

مسلم است که پول اصلی مملکت باید یا طلا یا نقره باشد البته امروز نظر این است که طلا باشد و بقیمت اصلی و واقعی خودش باشد که اسمش با معنایش ظاهر و صورتش با معنایش یکی باشد اما پولی که فقط از برای معاملات کوچک است و فقط از برای رفع احتیاجات خیلی مختصر است و مقدارش خیلی مختصر است و مقدارش در مملکت زیاد نخواهد بود آن پول لازم نیست که بقیمت واقعی خودش رواج داشته باشد امروز یکشاهی یا صد دینار پول نیکل که داریم بیست یا یکشاهی معادل یکقران حساب میشود اما در واقع و نفس الامر همه کس میدانند که بیست تا یکشاهی معادل یکقران نیست مسلم است اما همه کس هم قبول میکنند و اشکالی هم نمیکند چرا؟ برای اینکه همه کس مطمئن است و میدانند که این پولها این پیش آمد نخواهد بود در کار که يك وقتی نخواهند پول نیکل را به قیمت نیکل بکار ببرند بالاخره در این مملکت هر کسی را وقتی نگاه کنید افراد و اهل این مملکت از پول نیکل چه قدر دارند دهشاهی، یکقران الی دوقران که بیشتر ندارند فرض هم میکنیم که یکروز پیش آمد (که البته غیر ممکن است بشود) این پولهای نیکل از بین رفت بهر نفری یکقران یا دوقران ضرر وارد میشود این است که تحمل میکند حالا هم برای پول جدید خودمان هم آقا جان همینطور رفتار کردیم که پول طلا، پول نقره، پول نیکل سکه زده شود و حالا که اجازت گرفته میشود که هفتصد و پنجاه هزار تومان پول نیکل در خارجه ضرب شود نظر باین است که پول جدید خودمان را که ما تاسیس خواهیم کرد بموجب قانونی که از مجلس گذشته است و متمم هائی که باز هم شاید بیاید و بگذرد مصمم هستیم که طلا و نقره آنرا مملکت خودمان ضرب کنیم و نیکل آنرا هم دیدیم ارزش ندارد که در مملکت خودمان اساسش را فراهم کنیم و ضرب کنیم اجازت میخواستیم معادل آن مبلغ نه یکشاهی و صد دینار امروز بلکه معادل این هفتصد و پنجاه هزار

تومان را در خارجه سکه کنیم اما در جزئیات این که این پول نیکل را از کجا میخریم و در کجا ضرب می کنیم این را بنده الان نمیتوانم بگویم شاید خود دولت هم الان نتواند بگوید بعد باید بشینیم به بینیم که از کجا با صرفه تر است که بخریم و در کجا صرفه اش بیشتر است که ضرب کنیم و منفعت این کار عاید دولت خواهد شد این صد دینار که واقعاً صد دینار نیست بلکه نیم شاهی و ربع شاهی هم نیست آن صرفه اش برای دولت خواهد بود (صحیح است)

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - بصره پیشنهادی آقای آقا سید یعقوب قرائت می شود:

پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب

پیشنهاد میکنم بصره بر ماده واحده اضافه شود.

بصره - پس از تهیه پول نیکل جدید دولت مکلف است پولهای نیکل موجوده را جمع آوری کند و در مقابله پول رایج بدهد

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - گر چه میدانم آقای وزیر محترم اقتصاد و وزیر محترم امور خارجه تصدیق خواهند فرمود اهمیت قانون راجع به اسعار این معنی درش مندرج است بعلم اینکه اهمیت این قانون همین است که وقتی ما آمدیم و پول طلا را پهلوی کردیم و پول نقره را ریا کردیم و نیکل را آوردیم و دینار کردیم قهراً این قران و دو هزار که داریم دولت جمع آوری میکنند و در ازایش پهلوی و نیم پهلوی و ریا خواهد داد قهراً مستلزم این است که نیکلی که فعلاً موجود است باید بر دارد و دینار سر جایش بگذارد این مسلم است اعتبار آن قانون راجع به اسعار اینرا مستلزم هست چون در این بیانی که آقای وزیر محترم امور خارجه در جواب آقای روحی اظهار فرمودند که مسئله این که شاید این پول نیکل از بین برود نوی جیب هاز یاد

نیست یکی یکقران و دو قران پس فردا میرسیم که می آیند میگویند که این پول های قران هم پنجقران ششقران بیشتر نیست اخیراً اعتبار قانون و اعتبار اقتصاد ما که روز بروز ترقی میکند از وجود شما است که آمدید که حقیقه متوجه هستید که اقتصاد را روح بدهید و شرکت های ما را زیاد کنید و يك اهمیتی بشرکت ما به تجارت ما به اقتصاد ما بدهید اول قدم ترقی دادن و بالاخره بالا بردن و تأمین دادن به افراد و اهالی است امروز در روز نامه خواندم که در فلان دولت که جدید التاسیس است یا قدیم التاسیس است هفتصد و هشتاد شرکت دارد فلان اندازه بانک دارد و فلان اندازه مؤسسات می دارد این حقیقه ایجاد یک غروری يك حس در افراد ایرانی میکند که ایرانی که قدیمترین دول و ملت است حالا چقدر باید بانک داشته باشیم چه اندازه ها ما باید شرکت داشته باشیم نکته را هم خودشان در جواب آقای فیروز آبادی فرمودند که ملت خودش باید کار کند و اقدام کند یعنی چه؟ یعنی ملت باید اخوت کند اتحاد کند دست بدست هم بدهد ایجاد شرکت بکند بنده میگویم بل آقای وزیر امور خارجه این کار را میکنیم ولی این روح را شما باید بدهید روح درست شدن شرکت تأمین است که دولت باید بدهد و تشویق کند همینجوری که دول دیگر تشویق کردند چه اندازه ها قوانینی که میگذارند تشویق میکنند ملت خودشان را بتشکیل دادن مؤسسات مثلاً بنده عقیده ام این است که شما وزیر محترم امور خارجه که امروز اقتصاد ما را دست گرفته اید باید قانونی بیاورید که معاف کنید عوارض بر شرکتها چرا؟ برای اینکه بنده که يك کتاب دارم بفروشم و بیایم وارد شرکت بشوم عوارض را بردارید و تشویق کنید و ترویج کنید روح بدهید ببینید این ملت ایرانی که ده سال قبل از این مرده بود از دولت پادشاه پهلوی روز بروز رو ترقی می رود این را بنده هزار مرتبه میگویم شما خودتان یکی از اشخاص دانا و آزادی خواه مملکت هستید و می دانید که

روح اقتصاد و روح شرکت و روح جوش و خروش می تحریک نمیشود مگر به ترویج کردن و تشویق کردن و آزاد کردن شرکتها و اینها را برآه انداختن اینجا يك مسئله در این بین با مناسبت آمد و بصطلاح آخوندی خودمان چند معترضه بود اما خیلی هم معترضه نبود خیلی هم مرتبط بود حالا در آن قانون اسعار یا مسلم کرده است که دولت بعد از آنکه پول جدید را ترویج کرد آن پولهای که بود جمع آوری میکند بنده همین را پیشنهاد کرده که بعد از آنکه انشاء الله موفق شدید پول جدید را که بعنوان دینار است آوردید این پول صد دینار صد دینار را هم شما باید آنقدر اهمیت بدهید که ملت بداند که دولت ما بقدری اهمیت میدهد ثروت ملت خودش را زود بیری خدا خواهد دید که شرکت ما از عمده جلوتر است پیشنهاد کرده بعد از آمدن آن دینار این پولهای یکشاهی و صد دینار را دولت جمع آوری کند بانک می دارید اعلان کنید در ظرف شش ماه بانک می پولهای نیکل جدید هر قدر که هست بردارد و عوضش دینار بدهد حالا قبول می کنید بکنید قبول هم میکنید مختارید.

کفیل وزارت اقتصاد ملی - از بنده محترم آقای آقا سید

یعقوب خواهش میکنم که اصراری در این پیشنهاد خودشان نفرمایند بعد از این باب که می خواهم بگویم این کار را نمی کنیم بلکه از این باب که من يك وقتی وزیر مالیه بودم و وزیر مالیه حالا اینجا تشریف ندارند و بنده نمی توانم و اجازت ندارم این پیشنهاد را از طرف ایشان قبول کنم ولی البته شما که اطمینان دارید هم باقی رئیس الوزراء و هم بدولت و یقین دارم میدانید که ایشان اهتمام تمام دارند باین که ضرری بمردم زده نشود. در صورتیکه این کار را باید کرد هیئت دولت خواهند کرد و کمان نمیکم که این پیشنهاد دیگر لازم باشد آقا سید یعقوب - چون نظر بنده تأمین شد و به قول آقای وزیر خارجه اطمینان دارم که عمل میکند

از این جهت استرداد میکنم.

ملک مدنی - در قانون پیش هست آقا نظر تان تأمین است آقا.

آقا سید یعقوب - خیر در قانون پیش نیست ملک مدنی - هست

(صدای زنگ)

آقا سید یعقوب - بسیار خوب تأمین شده است بهتر است.

رئیس - ماده واحده قرائت میشود و رأی میگیریم:

ماده واحده - دولت مجاز است که معادل هفتصد و پنجاه هزار ریال مسکوک نیکل استثناء در خارج ضرب نماید.

رئیس - موافقین باماده واحده قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد.

[۷ - شور اول قرارداد پستی عمومی کننگره لندن]

رئیس - خبر کمیسیون پست و تلگراف قرائت میشود شور اول است:

خبر کمیسیون پست و تلگراف

کمیسیون پست و تلگراف با حضور آقای وزیر پست و تلگراف تشکیل و لایحه نمره ۴۱۸۶ دولت راجع به قرارداد پستی عمومی منعقد در کننگره پستی لندن مورد شور قرار داده در نتیجه عین ماده واحده پیشنهادی دولت را تصویب نموده اینک خبر آنرا تقدیم مینماید.

رئیس - خبر کمیسیون بودجه در این خصوص قرائت میشود:

خبر کمیسیون امور خارجه در جلسه ۱۷ تیر ۱۳۰۹ لایحه نمره ۴۱۸۶ دولت راجع بقرارداد پستی عمومی و مقاله نامه مراسلات و جعبه های باقیمت و مقاله نامه امانات پستی و مقاله نامه بروات که در هفتم تیرماه ۱۳۰۸ در کننگره پستی لندن منعقد و امضا شده بود تحت شور و مطالعه در آورده و عین ماده واحده پیشنهادی

رئیس - مخالفی نیست؟ (خیر) آقایانیکه موافقند با شور دوم این لایحه قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد.

[۸ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه]

رئیس - جمعی از آقایان پیشنهاد می کنند جلسه را ختم کنیم جلسه آینده را اگر موافقت میفرمائید

سه شنبه ۲۴ تیر ماه (صحیح است) سه ساعت قبل از ظهر دستور هم لایحه تصفیة حسابات سجل احوال و تعرفه پست هوائی فرمایشی دارید آقا؟

(وزیر پست و تلگراف - خیر)

(مجلس نیمساعت قبل از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

دولت را تصویب و خبر آنرا تقدیم ساحت مجلس شورای ملی مینماید.

رئیس - خبر کمیسیون خارجه بود اشتباه کردم.

ماده واحده - مجلس شورای ملی قرار داد پستی عمومی و مقاله نامه مراسلات و جعبه های باقیمت و مقاله نامه امانات پستی و مقاله نامه بروات پستی را که در تاریخ ۲۸ ژوئن ۱۹۲۹ مطابق هفتم تیرماه ۱۳۰۸ در کننگره پستی لندن منعقد و بشرح ذیل تنظیم یافته تصویب مینماید:

اول - قرار داد پستی عمومی دارای ۸۱ ماده و پروتکل نهائی آن شامل ۱۴ ماده و نظامنامه اجرای قرار داد مزبور مشتمل بر ۹۳ ماده و پروتکل نهائی آن حاوی دو ماده و مقررات راجع به حمل و نقل مرسولات پستی از طریق هوا دارای ۲۹ ماده و پروتکل نهائی آن مشتمل بر یک ماده.

دوم - مقاله نامه راجع بمراسلات و جعبه های باقیمت اظهار شده دارای ۳۳ ماده و پروتکل نهائی آن مشتمل بر یک ماده و نظامنامه اجرای مقاله نامه مذکور حاوی ۱۶ ماده

سوم - مقاله نامه راجع بامانات پستی دارای ۵۳ ماده و پروتکل نهائی آن مشتمل بر بازده ماده و نظامنامه اجرای مقاله نامه مزبور حاوی ۵۳ ماده و مقررات راجع بحمل و نقل امانات پستی از طریق هوا شامل ۲۳ ماده.

چهارم - مقاله نامه بروات پستی دارای ۳۷ ماده و نظامنامه اجرای مقاله نامه مزبور مشتمل بر بیست ماده.

رئیس - آقای زوار

زوار - موافقم.

قانون

اجازه واگذاری يك مليون گز از اراضی قریه اهر نجان خالصه به بلدیة ساماس برای ساختمان شهر جدید
ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود يك ملیون گز مربع از اراضی قریه اهر نجان خالصه
را برای ساختمان شهر جدید بلدیة ساماس واگذار نماید که بین اهلی مطابق نقشه که بتصویب دولت میرسد به ملکیت
تقسیم نمایند

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه هفدهم تیرماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب

مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

لرؤم تنظیم عهود تجارتي و گمرکی تواماً و اقدامات متقابلہ در روابط تجارتي

ماده اول - پس از انقضای مدت عهود تجارتي و گمرکی موجوده انعقاد عهد نامه یا قرار داد تجارتي و گمرکی
منفرداً ممنوع بوده و مسائل مربوطه به گمرک و تجارت حتماً باید در يك عهد نامه یا قرار داد برای مدت
واحد تنظیم شود -

ماده دوم - با مالکی که دولت ایران عهد نامه تجارتي ندارد تجارت ایران چه از حیث شرایط ورود و صدور
اجناس و چه از حیث واسطه ها و عمال معاملات و با کیفیت تبدیل و خروج وجوه حاصله از فروش واردات بر
روی اساس معامله متقابلہ خواهد بود

ماده سوم - این قانون پس از تنظیم نظامنامه اجرائیه که باید بتصویب هیئت دولت برسد مجری

خواهد شد

این قانون که مشتمل بر سه ماده است در جلسه هفدهم تیرماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

شورای ملی رسید

قانون

اجازه ضرب هفتصد و پنجاه هزار ریال مسکوک نیکل در خارجه

ماده واحده دولت مجاز است که معادل هفتصد و پنجاه هزار ریال مسکوک نیکل استثنائاً در خارجه

ضرب نماید

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه هفدهم تیرماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

شورای ملی رسید